

УДК 811.111'342

Лавренчук Я. Ю.

РЕАЛІЗАЦІЯ АНГЛІЙСЬКИХ ЗІМКНЕНИХ ПРИГОЛОСНИХ У МОВЛЕННІ БРИТАНЦІВ, АМЕРИКАНЦІВ І КАНАДІЙЦІВ

Стаття присвячена дослідженню орфофонії англійських приголосних фонем у мовленні британців, американців і канадійців. У роботі представлені результати слухового (аудитивного) аналізу реалізації зімкнених приголосних /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у спонтанному мовленні дикторів-чоловіків – носіїв орфоепічної норми британського, американського та канадійського національних варіантів англійської мови в перед- і поствокальній позиції наголошеного фонетичного слова.

Ключові слова: реалізація, зімкнені приголосні, мовлення, перед- і поствокальна позиція, фонетичне слово, алофонічна варіативність, національний варіант.

Лавренчук Я. Ю. Реализация английских сомкнутых согласных в речи англичан, американцев и канадцев. – Статья. Статья посвящена исследованию орфофонии английских согласных фонем в речи британцев, американцев и канадцев. В работе представлены результаты слухового (аудитивного) анализа смычных согласных /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ в спонтанной речи дикторов-мужчин – носителей орфоэпической нормы британского, американского и канадского национальных вариантов английского языка в перед- и поствокальной ударной позиции фонетического слова.

Ключевые слова: реализация, смычные согласные, речь, перед- и поствокальная позиция, фонетическое слово, аллофоническая вариативность, национальный вариант.

Лавренчук Я. Ю. The realization of English plosive consonants by the British, Americans and Canadians in speaking. – Article. The article focuses on the realization of English plosive consonants /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ by the British, Americans and Canadians in speaking. Presented are the results of auditory analysis of the fortis and lenis plosive consonants in pre- and postvocal position in stressed phonetic words by the native male speakers of English whose pronunciations align with the orthoepic norms of the British, American and Canadian varieties of English.

Key words: realization, plosive consonants, speaking, pre- and postvocalic position, phonetic word, allophonic variation, national variant.

Будь-яка жива людська мова функціонує, розвивається й поширюється на певній географічній території, у культурі, соціумі впродовж тривалого періоду [4]. Яскравим прикладом такої мови є англійська, яка стала не лише національною мовою Великобританії, США, Канади, Австралії та Нової Зеландії, але й другою офіційною мовою таких країн, як Індія, Південна Африканська Республіка, Сінгапур, Філіппіни тощо. Більш того, у ХХІ ст. англійською як мовою міжнародного спілкування користуються близько 1,2 млрд мовців, для яких вона не є рідною, що вчетверо перевищує кількість її носіїв [17, с. 1]. Така глобальна популярність і поширеність англійської викликає зміни в системі цієї мови, які стають помітними на звуковому (фонетичному) рівні, що з часом може призвести до змін у системі її фонем. Тому доцільним убачається дослідити орфофонію сегментного рівня англійської мови не лише її новостворених світових, але й найбільш уживаних британського (далі – НВБ), американського (далі – НВА) і канадійського (далі – НВК) національних варіантів (далі – НВ). У статті орфофонія розглядається як вимовляння алофонів голосних і приголосних фонем залежно від їх оточення, позиції у фонетичному слові, відносно наголосу й інтонації [4]. У роботі одиницею опису спонтанного мовлення дикторів є фонетичне слово (далі – ФС) – одне чи декілька слів (і повнозначних, і службових), що об'єднані одним спільним наголосом [5].

Дослідженню сегментного складу НВБ, НВА і НВК присвячені праці як зарубіжних (Д. Джоунз, Д. О'Коннор, Ч. Барбер, А. Краттенден, Дж. Уеллз,

П. Роуч, А. Гімзон, У. Лабов, У. Джастис, Н. Хомський, М. Халле, Б. Трнка, Ч. Боберт) [7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 18; 19], так і вітчизняних (Д. Шахбагова, Т. Бровченко, М. Дворжецька, В. Парашук) науковців [1; 2; 3; 6]. Однак невирішеним залишається питання про діапазон алофонічної варіативності голосних і приголосних фонем у спонтанному мовленні носіїв британського, американського та канадійського НВ англійської мови на сучасному етапі. Ураховуючи вимоги до обсягу публікації, у роботі представлено лише частину отриманих результатів проведеного експериментально-фонетичного дослідження реалізації голосних і приголосних фонем у мовленні британців, американців і канадійців.

Метою статті є аналіз та інтерпретація отриманих результатів проведеного слухового (аудитивного) аналізу реалізації англійських зімкнених приголосних фонем /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у спонтанному мовленні британців, американців і канадійців. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: 1) провести слуховий (аудитивний) аналіз реалізації зімкнених приголосних фонем /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у спонтанному мовленні дикторів-носіїв орфоепічної норми англійської мови Британії, США й Канади у перед- і поствокальній позиції наголошеного фонетичного слова (ФС); 2) виявити діапазон алофонічної варіативності реалізованих зімкнених приголосних фонем /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у мовленні британців, американців і канадійців; 3) провести аналіз та інтерпретацію результатів отриманих даних; 4) систематизувати отримані результати у вигляді

таблиці; 5) окреслити перспективи подальших досліджень у цьому напрямі.

Згідно з результатами слухового (аудитивного) аналізу, англійські глухі зімкнені приголосні фонем /p/, /t/, /k/ у мовленні британців, американців і канадійців реалізуються через такий набір алофонів у перед- і поствокальній позиції наголошеного фонетичного слова:

1) /p/: [p^h] – [p^{wh}] – [pⁱ] – [p^w] – [p] – [p^l] – [pⁿ] – [p]: *we* [p^h]acked up, [p^{wh}]opulists, [pⁱ]eaceful transition, go into [p^w]olitics, via [pⁱ]Sky[p]e, tiny [pⁱ]lastic, yet [p^h]a[pⁿ]ened, to [pⁱ]s[p]end them (HBB, HBA, HBK) (20);

2) /t/: [t^h] – [t^{wh}] – [tⁱ] – [t^w] – [t⁻] – [t^l] – [tⁿ] – [t] – [t̥] – [t̥] – [t̥] – [ʔ] – [p] – [k] – [r] – [O]: *to* [t^h]ouch, a lot of [tⁱ]eachers, just [t^w]ook, like [tⁱ]tha[t̥], a [tⁱ]li[t̥]le, her [t^w]par[t̥]ner, found [tⁱ]ou[t̥] that, pre[t̥]y good, to [tⁱ]rack, [s[t̥]atures, [qui[ʔ]e amazing, [migh[p] be, we've [go[k] quite, I am [wri[r]ing, tw'en[O]ieth century (HBB, HBA, HBK) (20);

3) /k/: [k^h] – [k] – [k^w] – [kⁱ] – [k⁻] – [k^l] – [kⁿ] – [k]: *we* [k^h]ut taxes, these [en[k]ounters, [k^w]ite amazing, at [kⁱ]ey intersecitons, effe[k]t on me, aren't [kⁱ]lose, a [te[kⁿ]ocratic issue, their [s[k]ills (HBB, HBA, HBK) (20).

З огляду на проаналізований матеріал дослідження спільним для реалізації глухих зімкнених приголосних /p/, /t/, /k/ в усіх трьох досліджуваних національних варіантах англійської мови є:

1) обмеження аспірації в позиції після палатоальвеолярної /r/ перед наголошеною голосною й повна відсутність аспірації, насамперед, після альвеолярної щільної /s/;

2) послаблення артикуляції алофонів фонем /p/, /t/, /k/ у поствокальній позиції, що призводить до втрати ними вибухової фази, повної відсутності розімкнення й реалізації імплзивних відтінків [p⁻], [t⁻], [k⁻];

3) назальне й латеральне розімкнення алофонів [pⁿ], [tⁿ], [kⁿ], [p^l], [t^l], [k^l] у препозиції з носовими сонорними /m/, /n/ і бічною фонемою /l/;

4) лабіалізація [p^w], [t^w], [k^w] перед огубленими голосними заднього ряду /u:/, /ʊ/, /ɔ:/, /ɒ/ і губно-губним апроксимантом /w/ для фонем [t^w], [k^w], а також палаталізація /p/, /t/ перед напруженою голосною переднього ряду високого підняття /i:/ і фонемі /k/ перед голосними /e/, /ɛ/.

Порівняно з варіантами зімкнених /p/ і /k/, більше всіх модифікуються алофони фонемі /t/. Їм притаманний найвищий вияв тенденції до посилення дзвінкості в інтервокальній позиції та після реалізації ротичної (реалізованої в усіх позиціях) /r/ перед наступним ненаголошеним складом, як наведено вище в прикладах.

Для всіх досліджуваних НВ англійської мови характерна інтерденталізація [t] перед щільними міжзубними /θ/ та /ð/, ретрофлексність [t] перед палатоальвеолярним апроксимантом /r/, перехід алофона [t] в [p] перед губно-губними зімкненими /p/ і /b/, а також в [k], якщо наступною приголосною є зі-

мкнена велярна приголосна /k/. Специфічною національною рисою мовлення британців є поява твердо-го приступу [ʔ] в інтервокальній і кінцевій позиціях наголошеного ФС на місці алофона [t]. Натомість у мовленні дикторів-американців і канадійців твердий приступ [ʔ] частіше з'являється на місці відтінку [t] у препозиції з носовою /n/ у вигляді назального розімкнення [tⁿ], яке на слух важко відрізнити від [ʔ]. Проте й до сьогодні він не має фонемного статусу і вважається лише звуком [17; 19].

Тенденція до посилення дзвінкості алофона [t] у британському НВ англійської мови відрізняється від її вияву в мовленні дикторів-американців і канадійців. У мовленні британців з'являється одзвінчений відтінок [t̥], який за своїм звучанням схожий на свій основний алофон [t], однак у мовленні американців і канадійців на його місці спостерігається поява дзвінкого відтінку [r], який за своїми фонетичними характеристиками нічим не відрізняється від дзвінкого [d], унаслідок чого такі слова, як *writing* і *riding* стають омофонами [8]. Це може призвести до такого фонологічного наслідку, як злиття фонем /t/ і /d/ у позиції, що розглядається. Ще однією відмінною рисою мовлення північноамериканських дикторів є повна елізія приголосного [t] після носового сонорного [n] у поствокальній позиції наголошеного ФС: *tw'en[O]ieth century*. Такий широкий діапазон алофонічної варіативності глухої зімкненої /t/ можна пояснити високою частотою вживання цієї приголосної в мовленні.

Велярна глуха фонема /k/ відтягується назад ([k]) перед голосними заднього ряду /u:/, /ʊ/, /ɔ:/, /ɒ/, /ɑ:/, /a/ і губно-губною сонорною /w/, а також просувається уперед ([kⁱ]) у препозиції з наступними голосними переднього ряду /i:/ та /e/, /ɛ/, що відображено в наведених вище прикладах.

Дзвінки слабкі зімкнені приголосні /b/, /d/, /g/ у дикторів, мовлення яких досліджується в перед- і поствокальній позиції наголошеного ФС, представлені таким алофонічним рядом:

1) /b/: [b] – [b̥] – [b^w] – [b^l] – [bⁿ] – [b⁻]: *I've* [b]een, [p[ro[b]ably, to be [b^w]oth, by a [pu[b]lisher, [car[bⁿ]on pricing, [we[b⁻] development (HBB, HBA, HBK) (20);

2) /d/: [d] – [d̥] – [d^w] – [d^l] – [dⁿ] – [d̥] – [d̥] [dⁿ] – [r] – [dʒ]: *pro[d]uction assistant, for a [me[d]ical check, they [d^w]o it, the [mi[d]le class, [stu[dⁿ]ent leadership, we've [ha[d̥] the conversation, [d[ra]ft service, [foo[dⁿ] poisoning, as [p[ro[r]ucts, [dʒ]uring (HBB, HBA, HBK) (20);*

3) /g/: [g] – [g̥] – [g̃] – [g^w] – [g^l] – [gⁿ] – [g⁻]: *just [g]iving, an in[te[g̃]ral part, many [g̃]uys, [g̃]oogle, really [g^l]etting, went [g^l]obal, [si[gⁿ]aled, that, a [bi[gⁿ] base (HBB, HBA, HBK) (20).*

Спільними для всіх дикторів виявилися такі орфофонічні особливості реалізації цих приголосних, як:

1) переважно нормативна реалізація основних алофонів [b], [d], [g] у передвокальній наголошеній позиції ФС;

2) часткове оглушення [b̥], [d̥], [g̥] у поствокальній позиції, а також перед приголосними в наступному ненаголошеному складі. Оскільки у фонетичній транскрипції міжнародного фонетичного алфавіту відсутня діакритика на позначення часткового оглушення, у роботі використовується позначка повного оглушення [b̥];

3) відсутність розімкнення й реалізація імплізивних відтінків [b̥], [d̥], [g̥] у поствокальній позиції перед наступними приголосними;

4) латеральне та назальне розімкнення алофонів [b^l], [d^l], [g^l], [bⁿ], [dⁿ], [gⁿ] у препозиції з бічною /l/ і носовими сонорними /m/, /n/;

5) лабіалізація [b^w], [d^w], [g^w] перед огубленими голосними заднього ряду /u:/, /ʊ/, /ɔ:/, /ɒ/ і губно-губним апроксимантом /w/ для дзвінкої /d/.

Дзвінкій зімкненій фонемі /d/ притаманний найширший діапазон алофонічної варіативності, що (як у випадку з глухою /t/) також спричинене частотою її вживання в мовленні – інтерденталізація [d̪] у поствокальній позиції перед щілинними міжзубними /θ/ і /ð/, ретрофлексність [d̠] перед палатоальвеолярним апроксимантом /r/, а також перехід [d] в африкат [dʒ] перед [ju], як продемонстровано в прикладах.

Відмінною рисою мовлення американців і канадійців є поява дзвінкого відтінку [r] на місці [d] в інтервокальній позиції перед наступним не-

наголошеним складом, що збігається з алофоном глухої зімкненої /t/ у цій самій позиції. Реалізація веллярної слабкої (ненапруженої) /g/ вирізняється відтягнутим назад [g̃] й лабіалізованим ([g̃^w]) відтінком перед голосними заднього ряду /u:/, /ʊ/, /ɔ:/, /ɒ/, /ɑ:/, /a/ і просунутим уперед і палаталізованим [g^j] у препозиції з наступними голосними переднього ряду /i:/ та /e/, /ɛ/, що схоже на реалізацію глухої сильної веллярної приголосної /k/.

Таким чином, реалізація глухих сильних зімкнених /p/, /t/, /k/ у мовленні британців, американців і канадійців у передвокальній позиції наголошеного ФС виявляється через такі явища: 1) деаспірацію [p], [t], [k]; 2) лабіалізацію [p^w], [t^w], [k^w]; 3) палаталізацію [p^j], [t^j], [k^j]; 4) посилення дзвінкості [t̪], [r] приголосної /t/, більшою мірою в НВА і НВК; 6) латеральне розімкнення [p^l], [t^l], [k^l]. У поствокальній позиції наголошеного ФС зімкненим /p/, /t/, /k/ притаманні такі особливості: 1) послаблення артикуляції й поява імплізивних відтінків [p̥], [t̥], [k̥]; 2) назальне й латеральне розімкнення [p^l], [t^l], [k^l], [pⁿ], [tⁿ], [kⁿ] у препозиції з носовими сонорними /m/, /n/ і бічною фонемою /l/. Найбільш модифікованою як у перед-, так і в поствокальній позиції наголошеного ФС виявилася сильна зімкнена глуха /t/, що зумовлено високою частотою вживання цієї приголосної в мовленні. Глуха сильна веллярна /k/ відтягується

Таблиця 1

Реалізація англійських сильних глухих і слабких дзвінких зімкнених приголосних фонем у мовленні дикторів у перед- і поствокальній позиції наголошеного фонетичного слова

Фонема	Алофони британського національного варіанта англійської мови	Алофони американського національного варіанта англійської мови	Алофони канадійського національного варіанта англійської мови
/p/	[p ^h] – [p ^{wh}] – [p ^j] – [p ^w] – [p ^l] – [p ⁿ] – [p ⁿ] – [p]	[p ^h] – [p ^{wh}] – [p ^j] – [p ^y] – [p ^l] – [p ⁿ] – – [p]	[p ^h] – [p ^{wh}] – [p ^j] – [p ^y] – [p ^l] – [p ⁿ] – – [p]
/t/	[t ^h] – [t ^{wh}] – [t ^j] – [t ^w] – [t ^l] – [t ⁿ] – – [t̪] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [ʔ] – [p] – [k]	[t ^h] – [t ^{wh}] – [t ^j] – [t ^w] – – [t̪] – [t̠] – [t ⁿ] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [ʔ] – [p] – [r] – [p] – [k] – [ʔ]	[t ^h] – [t ^{wh}] – [t ^j] – [t ^w] – – [t̪] – [t̠] – [t ⁿ] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [t̠] – [ʔ] – [r] – [p] – [k] – [ʔ]
/k/	[k ^h] – [k] – [k] – [k ^w] – – [k ^j] – [k ^l] – [k ⁿ] – [k ⁿ]	[k ^h] – [k] – [k] – [k ^w] – – [k ^j] – [k ^l] – [k ⁿ] – [k ⁿ]	[k ^h] – [k] – [k] – [k ^w] – [k ^j] – [k ^l] – [k ⁿ] – [k ⁿ]
/b/	[b] – [b̥] – [b ^w] – [b ^l] – – [b ⁿ] – [b ^l]	[b] – [b̥] – [b ^w] – [b ^l] – [b ⁿ] – [b ^l]	[b] – [b̥] – [b ^w] – [b ^l] – [b ⁿ] – [b ^l]
/d/	[d] – [d̥] – [d ^w] – [d ^l] – – [d ⁿ] – [d̪] – [d̠] – [d̠]	[d] – [d̥] – [d ^w] – [d ^l] – [d ⁿ] – [d̪] – [d̠] – [d̠] – [r] – [dʒ]	[d] – [d̥] – [d ^w] – [d ^l] – [d ⁿ] – [d̪] – [d̠] – [d̠] – [r] – [dʒ]
/g/	[g] – [g̥] – [g̃] – [g̃ ^w] – – [g ^j] – [g ^l] – [g ⁿ] – [g ^l]	[g] – [g̥] – [g̃] – [g̃ ^w] – [g ^j] – [g ^l] – [g ⁿ] – [g ^l]	[g] – [g̥] – [g̃] – [g̃ ^w] – [g ^j] – [g ^l] – [g ⁿ] – [g ^l]

назад ([k], [k^w]) перед голосними заднього ряду й губно-губним апроксимантом /w/, а також просувається вперед ([k^j]) перед голосними переднього ряду /i:/, /e/, /ε/.

Дзвінки слабкі зімкнені /b/, /d/, /g/ характеризуються переважно нормативною реалізацією своїх основних алофонів у передвокальній позиції наголошеного ФС. У поствокальній позиції їх орфофонія виявляється через таке: 1) часткове оглушення [b̥], [d̥], [g̥]; 2) відсутність розімкнення й реалізацію імпульсивних відтінків [b^l], [d^l], [g^l]; 3) латеральне й назальне розімкнення [b^l], [d^l], [g^l], [bⁿ], [dⁿ], [gⁿ]; 4) лабіалізацію [b^w], [d^w], [g^w] у позиції перед огубленими голосними заднього ряду й апроксимантом /w/ для приголосних [d]. Найбільш модифікованою виявилася дзвінка фонема /d/, оскільки, як і сильній глухій /t/, їй притаманна висока частота вживання в мовленні.

З огляду на проведений слуховий аналіз, реалізацію зімкнених /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у спонтан-

ному мовленні дикторів-чоловіків – носіїв орфоепічної норми британського, американського та канадського національних варіантів англійської мови в перед- і поствокальній позиції наголошеного фонетичного слова можна відобразити за допомогою таблиці 1.

Такий широкий діапазон алофонічної варіативності зімкнених /p/, /t/, /k/, /b/, /d/, /g/ у мовленні британців, американців і канадійців зумовлений пришвидшеним темпом мовлення, низкою модифікацій різного ступеня, викликаних як різними позиційно-комбінаторними умовами реалізації, так і індивідуальними характеристиками мовлення носіїв кожного національного варіанта англійської мови, що досліджується.

Перспективним убачається провести слуховий (аудитивний) аналіз реалізації приголосних щільних /f/, /θ/, /s/, /ʃ/, /v/, /ð/, /z/, /ʒ/, гортанної /h/ і сонорних /m/, /n/, /ŋ/, /l/, /r/, /w/, /j/ разом із подальшою перевіркою їх спектральних характеристик за допомогою акустичного аналізу.

Література

1. Бровченко Т. Фонетика англійської мови / Т. Бровченко, Т. Корольова // Контрастивний аналіз української та англійської мови : [підручник]. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили. – 2006. – 300 с.
2. Дворжецька М. Тенденції розвитку вимовної норми сучасної англійської мови / М. Дворжецька // Мова, культура й освіта в сучасному світі : [зб. наук. праць до 90-річчя доктора філол. наук, проф. О. Романовського]. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2008. – С. 141–145.
3. Парашук В. Зміни в кодифікованих вимовних нормах сучасної англійської мови / В. Парашук // Наукові записки. Випуск XXVI. Серія «Філологічні науки (мовознавство)». – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. – С. 161–170.
4. Стериополо Е. Система языка, орфоэпия, орфофония / Е. Стериополо // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КДЛУ. Серія «Філологія. Педагогіка. Психологія». – 2000. – Вип. 1. – С. 21–41.
5. Стериополо Е. Фонетическое слово как единица описания звучащего текста / Е. Стериополо // Загальна й експериментальна фонетика. Збірник наукових праць. – К., 2001. – С. 231–234.
6. Шахбагова Д. Varieties of English pronunciation / Д. Шахбагова. – М. : Высшая школа. – 1982. – 125 с.
7. Barber Ch. Linguistic Change in Present-day English / Ch. Barber // London, 1964. – 154 p.
8. Boberg Ch. The English Language in Canada. Status. History and Comparative Analyses/ Ch. Boberg // McGill university in Montreal. – 2010. – 270 p.
9. Chomsky N. The Sound pattern of English / N. Chomsky, M. Halle // The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England. – 1968. – 242 p.
10. Cruttenden A. Gimson's Pronunciation of English / A. Cruttenden. – London : Hodder. – 2008. – 126 p.
11. Gimson A. Pronunciation of English / A. Gimson, 1980. – 210 p.
12. Jones D. An outline of English Phonetics / D. Jones // Reader in phonetics in the university of London, 1922. – 222 p.
13. Justice W. Relevant Linguistics / W. Justice // An introduction to the Structure and Use of English for Teachers. – 2004. – 309 p.
14. Labov W. Atlas of North American English: Phonetics, Phonology and Sound Change / W. Labov, Sh. Ash, Ch. Boberg. – Berlin / New York : Mouton de Gruyter. – 2006. – 302 p.
15. O'Connor J. Phonetics / J. O'Connor // Penguin Books. – 1976. – 320 p.
16. Roach P. English Phonetics and Phonology / P. Roach // Cambridge University Press. – 2009. – 360 p.
17. Roelcke T. Variatostypologie – Variationstypology / T. Roelcke // Einsprach typologisches Handbuch der europäischen Sprachen [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://books.google.com.ua/books?id=eP9NoBW73qUC&pg=PR1&lpg=PR1&dq=Variationstypologie>.
18. Trnka B. A Phonological analysis of Present-Day Standard English/ B. Trnka // University of Alabama, Series #17, 1966. – 155 p.
19. Wells J. Accents of English. An Introduction / J. Wells. – Cambridge, New York : Cambridge University Press, 1982. – 277 p.

Джерела ілюстративного матеріалу

20. Джерелами ілюстративного матеріалу є проаналізовані експертами-фонетистами (Київського національного лінгвістичного університету, Вінницького державного педагогічного університету ім. М.М. Коцюбинського та Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди) фонетичні слова, отримані зі стенограми студійних записів спонтанного мовлення дев'яти дикторів-чоловіків – носіїв британського, американського та канадського національних варіантів сучасної англійської мови віком від 35 до 49 років, які володіють орфоепічною нормою кожного з досліджуваних НВ англійської мови. Інформація про дикторів є конфіденційною й не розголошується з етичних міркувань.